

УДК 378.147+614.255+616.341

ГЛИБИНА ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗА ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ СУБТЕСТІВ «КРОК 3. СТОМАТОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ СТОМАТОЛОГІЇ ФПО ІФНМУ

**Проф. М. М. Рожко, доц. Л. І. Пелехан, доц. С. В. Косенко,
О. Б. Сорока, канд. мед. наук Н. М. Павелко, доц. Н. І. Музиченко,
канд. мед. наук О. М. Ільницька, канд. мед. наук Н. С. Іванова**
**Івано-Франківський національний медичний університет,
факультет післядипломної освіти**

Повідомлення присвячене оптимізації навчального процесу в підготовці фахівців кафедрою стоматології ФПО ДВНЗ (ІФНМУ) за спеціальністю «Стоматологія». Результати спостережень свідчать про те, що організаційні заходи, управління процесом навчання, що проведені на кафедрі протягом 5 років, сприяли підвищенню якості результативності. Результативність якості навчання за 2007–2012 рр. підготовки фахівців за спеціальністю «Стоматологія» підтверджена глибиною знань інтернів-стоматологів за оцінкою субтестів «Кроку 3. Стоматологія». Про це свідчать графіки та діаграми, що наведені в матеріалах публікації.

Ключові слова: оптимізація, навчальний процес, навчання в інтернатурі, стоматологія.

ГЛУБИНА УСВОЕНИЯ ЗНАНИЙ ПРИ ОЦЕНКЕ РЕЗУЛЬТАТОВ СУБТЕСТОВ «КРОК 3. СТОМАТОЛОГІЯ» НА КАФЕДРЕ СТОМАТОЛОГІИ ФПК ІФНМУ

**Проф. Н. М. Рожко, доц. Л. И. Пелехан, доц. С. В. Косенко,
О. Б. Сорока, канд. мед. наук Н. М. Павелко,
доц. Н. И. Музыченко, канд. мед. наук А. М. Ильницкая,
канд. мед. наук Н. С. Иванова**

Сообщение касается оптимизации учебного процесса при подготовке специалистов кафедрой стоматологии ФПК ГВУЗ (ИФНМУ) по специальности «Стоматология». Результаты наблюдений свидетельствуют о том, что организационные мероприятия, управление процессом обучения, проведенные на кафедре в течение 5 лет, способствовали повышению качества результативности. Результативность качества обучения за 2007–2012 гг. при подготовке специалистов по специальности «Стоматология» подтверждена глубиной знаний интернов-стоматологов при оценке субтестов в системе «Крок 3. Стоматология». Об этом свидетельствуют графики и диаграммы, приведенные в материалах публикации.

Ключевые слова: оптимизация, учебный процесс, обучение в интернатуре, стоматология.

Попередні наші повідомлення [1] стосувалися оптимізації навчального процесу в підготовці лікарів-інтернів-стоматологів. Виявлення глибини засвоєння знань із різноманітних тематичних напрямків дає змогу характеризувати якість підготовки за фахом. Попередньо нами було розроблено основну методику навчання з відповідним

THE DEPTH OF KNOWLEDGE BY ASSESSMENT OF SUBTEST RESULTS «KROK 3. STOMATOLOGY» AT THE DEPARTMENT OF STOMATOLOGY FPO IFNNU

**М. М. Rozhko, L. I. Pelehan, S. V. Kosenko,
O. B. Soroka, N. M. Pavelko, N. I. Muzychko,
O. M. Ilnytska, N. S. Ivanova**

This message comes to optimizing the educational process at the Department of Stomatology Training FPK SHEI (IFNNU) in «Stomatology». The observation results showed that the department conducted organizational activities, such as – management of training that was carried out in the department for 5 years, have contributed improvement of the teaching methods quality. The efficiency of the quality of education for the years 2007–2012 in the preparation of the specialty «Stomatology» confirmed the depth of knowledge of dental interns in assessing subtests in the «Krok 3. Stomatology», as shown by graphs and charts, cited in the publication.

Key words: optimization, training process, training in internship and stomatology.

алгоритмом дій, який складався з дев'яти етапів. У подальшому ми виявили, що для отримання 100 % успішності навчання самих методик навчання недостатньо. Потрібна оптимізація процесу управління професійного навчання. Оптимізація управління зводилася до використання засобів (методики) та заходів навчання (умови навчання:

співпраця з підприємствами державних і недержавних форм власності та використання внутрішніх ресурсів кафедри).

Мета роботи — оцінювання управління процесом професійного навчання за системою «Крок 3. Стоматологія», де формуються не лише навички розв'язування тестових завдань, а й самостійної діяльності за галузевими стандартами.

Матеріалами досліджень були кафедральні архівні дані результатів іспиту «Крок 3. Стоматологія» протягом 2007–2012 рр., що піддавалися статистичній обробці. Аналіз проведено за оцінкою субтестів та узагальненіх результатів «Крок 3. Стоматологія».

Аналіз результатів «Крок 3. Стоматологія» створює можливість порівняти дослідження, проведене протягом 2007–2012 рр., та оцінити якість обраних шляхів удосконалення системи навчання на кафедрі стоматології факультету післядипломної освіти ІФНМУ. Ми наводимо стартові дані результатів навчання до застосування методики оптимізації навчального процесу й управління навчанням, отримані у 2007 р., і результати 2010, 2011, 2012 рр., що були отримані в процесі застосування інноваційних технологій навчання. Субтести характеризували глибину засвоєння фахових знань.

Аналіз цифрових даних свідчить, що інтерні-стоматологи в разі написання «Крок 3. Стоматологія» відповідно до розділів отримали найнижчий бал (до 50,5 %) із субтестів «Первинне

відвідування» — 7,22 %, «Діагностика» — 7,22 %, «Невідкладна допомога» — 5,56 % і «Планування і проведення профілактичних заходів» — 16,67 % (табл. 1). Високі знання 90 % і більше — показали лікарі-інтерні-стоматологи з розділу «Невідкладна допомога» — 6,11 %. Ураховуючи дані таблиці, можна відзначити, що найліпше молоді спеціалісти орієнтувалися в питаннях надання невідкладної допомоги хворим, найгірше опановували профілактичні заходи. Загалом це відповідало розвитку сучасної медицини в Україні в напрямку лікувальної, але не профілактичної діяльності. Аналогічний аналіз знань інтернівами проведено у 2010 р.

Спостерігалася тенденція поліпшення якості підготовки майбутніх фахівців з усіх розділів субтестів (табл. 2). Доцільно відмітити, що значно покращилися знання лікарів-інтернів-стоматологів у 2010 р. порівняно з 2007 р. із розділів «Планування і проведення профілактичних заходів»: 35,09 % інтернів склали іспити на 80 %, 8,65 % — на 90 %.

Про ефективність процесу оптимізації яскраво свідчать діаграми (рис. 1), що показують результати впровадження заходів та засобів, які сприяли підвищенню показників якості навчання лікарів-інтернів-стоматологів порівняно з 2007 та 2011, 2012 рр. Згідно з даними діаграмами (рис. 1), відсоток лікарів-інтернів, які не впоралися із завданням у 2007 р., дорівнював 15 %.

Водночас, жоден лікар-інтерн у 2007 р. не «подавав рубіж» більше ніж 90 % відповідей. Як свідчить

Таблиця 1

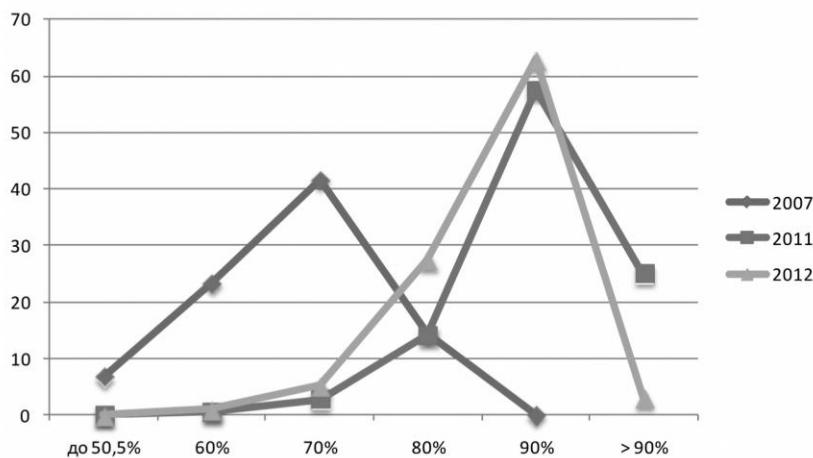
Результати тестування лікарів-інтернів за субтестами у 2007 році

Рік	Первинне відвідування	Повторне відвідування	Невідкладна допомога	Планування і проведення профілактичних заходів	Діагностика	Ведення пацієнта
2007	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %
до 50,5 %	13 / 7,22	7 / 3,89	10 / 5,56	30 / 16,67	13 / 7,22	7 / 3,89
80 % і більше	51 / 28,33	44 / 24,44	59 / 32,78	7 / 3,89	50 / 27,78	36 / 20,0
90 % і більше	2 / 1,11	3 / 1,67	11 / 6,11	0 / 0	4 / 2,22	2 / 1,11
Разом	66 / 36,67	54 / 30,0	80 / 44,44	37 / 20,56	67 / 37,22	45 / 25,0

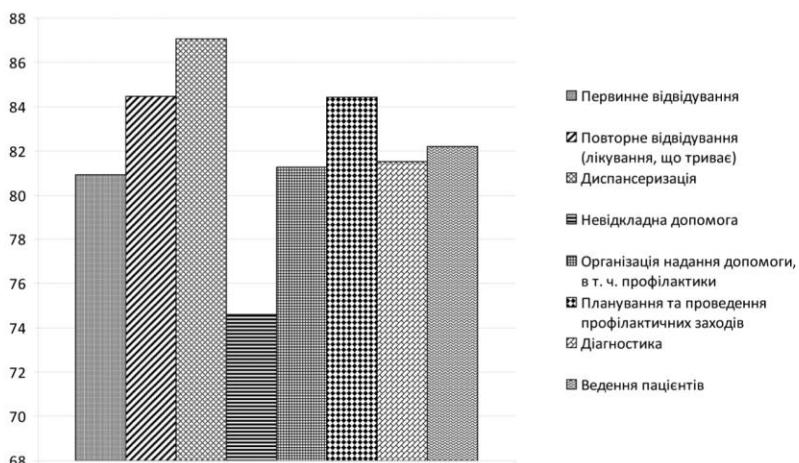
Таблиця 2

Результати тестування лікарів-інтернів за субтестами у 2010 році

Рік	Первинне відвідування	Повторне відвідування	Невідкладна допомога	Планування і проведення профілактичних заходів	Діагностика	Ведення пацієнта
2010	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %	Абс. / %
до 50,5 %	1 / 0,48	1 / 0,48	2 / 0,96	6 / 2,88	4 / 1,92	2 / 0,96
80 % і більше	109 / 52,40	91 / 43,75	62 / 29,81	73 / 35,09	110 / 52,88	83 / 39,90
90 % і більше	25 / 12,02	27 / 12,98	129 / 62,02	18 / 8,65	38 / 18,27	58 / 27,88
Разом	135 / 64,90	119 / 57,21	193 / 92,78	97 / 46,63	152 / 73,07	143 / 68,75

Рис. 1. Результати тестування лікарів-інтернів-стоматологів за системою «Крок 3. Стоматологія» у 2007 р. (у разі впровадження засобів навчання) та 2011, 2012 рр. (під час упровадження засобів та заходів навчання) на кафедрі стоматології ФПО ДВНЗ (ІФНМУ).

Рис. 2. Глибина засвоєння знань за оцінкою субтестів результатів «Крок 3. Стоматологія» на кафедрі стоматології ФПО ДВНЗ (ІФНМУ) у 2012 р.

діаграма, у 2011 та 2012 рр. відсоток лікарів-інтернів-стоматологів, які не впоралися із завданням, дорівнював 0 %. У 2011 р., 90 % правильних відповідей було у 58 %, а у 2012 – 64 % інтернів.

Тобто результати контролю навчання, які відбулися на кафедрі стоматології ФПО ДВНЗ (ІФНМУ) у 2011 та 2012 рр. за системою «Крок 3. Стоматологія», були значно ліпші за проведені у 2007 р. Аналіз субтестів результатів «Крок 3. Стоматологія» характеризує якість навчання і показує питання, котрі

потрібно розв’язувати викладацькому складу в майбутньому (рис. 2).

ВИСНОВКИ

Проведена робота з підвищення якості підготовки лікарів-інтернів у 2007–2012 рр. дала позитивні результати. Підвищення рівня знань за розділом профілактики може суттєво вплинути на розвиток пріоритетності в медицині. Профілактика може із декларативного напрямку перетворитися на реальний.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів (Повідомлення 1, 2, 3, 6) / С. В. Косенко, М. М. Рожко, З. Т. Костишин, Г. В. Кіндрат, І. З. Остап’як, О. Б. Сорока, Л. І. Пелехан, О. М. Ільницька // Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 18, № 2. – С. 151–53; № 3. – С. 94–96; № 4. – С. 99–101; 2012. – Т. 19, № 4. – С. 105–107.